Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry:n lausunto talousvaliokunnalle

Asia: HE 27/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Kustannustuen kriteerejä parannettu koko ajan kulttuuri- ja taidealalle paremmin sopivaksi

KULTA ry kiittää uutta kustannustukipakettia. Kulttuuri- ja taideala on suurelta osalta edelleen täysin suljettuna ja siten liiketoiminnan tappiot alalla raskaat.

27 % kulttuurialan työllisistä on yrittäjiä. Kulttuurialat ja luovat alat ovat nuoria, osallistavia ja yrittäjähenkisiä. Alat työllistävät suhteellisesti enemmän 15-29 vuotiaita ja naisia kuin muut toimialat. Aloilla on myös runsaasti pieniä yrityksiä ja itsensä työllistäviä yrittäjiä. Nämä yritykset ovat tärkeitä toivon ylläpitäjiä, joiden soisi pysyä valmiina nostamaan purjeet, kun aika on.

Koronan vaikutuksista kulttuuri- ja taidealaan kerää ajantasaista informaatiota opetus- ja kulttuuriministeriö. Valitettavasti uusimman tiedonkeruun tulokset ovat vielä julkaisematta. Joka tapauksessa on selvää, että työvoimavaltaisen alan työllistäjien, yritysten ja yhteisöjen, selviäminen hengissä on olennaista sille, että Suomi voi onnistua työllisyystavoitteessaan.

Koska alalla tosiaan on paljon pieniä ja yrityksiä ja itsensä työllistäjiä, on taloudellisen hädän taltuttamiseksi tärkeää, että kustannustuen kriteerejä on muokattu pienille yrityksille paremmin kohdentuviksi. Tässä asiassa koemme, että valmistelussa on kuultu hyvin myös kulttuuri- ja taidealan edustajien huolia ja näkemyksiä. On selvää, että tarve uusille tuille ja myös keskustelulle uusista tukimuodoista jatkuu niin kauan kuin koronasta johtuvat sulut ja rajoituksetkin.

Kustannustuki on tarkoitettu aloille ja yrityksille, joiden liikevaihto on pudonnut merkittävästi. Me olemme koko ajan puoltaneet linjaa, jossa tuet kohdentuisivat nimenomaan niille, joiden liikevaihto on pudonnut eniten ja siis esittäneet liikevaihdon laskuprosentin nostoa.

Tukipainetta kuvaa jo se lain esittelyissä todettu tieto, että tukea hakeneiden yritysten osuus on ollut suurin matkailu- ja ravitsemisalojen lisäksi kulttuuri- ja viihdetoiminnassa. KULTA ry muistuttaa, että nämä alat ovat toistensa sisaria, monella tapaa symbioosissa. Lisäksi moni prominentti kulttuuritoimija on ravintola. Nyt kun yleisötilaisuudet ovat olleet de facto kiellettyjä, ravintoloiden on täytynyt luopua kulttuuritoiminnastaan.

Todettakoon, että kulttuuri- ja taidealan työttömyys ja siten taloudellinen hätä on tällä hetkellä suurta ja alan työnantajat veitsenterällä. Kuitenkin tiedämme, että ala voisi tukea Suomen jälleenrakennusta ja kestävää kasvua. Vetoamme eduskuntaan, että kulttuuribudjettia ei kaavaillusti leikata vuodelle 2022 - alalta, joka muutenkin kuuluu koronasta eniten kärsineisiin aloihin. Ovathan kriisin vaikutukset vielä monivuotiset.

Helsingissä 11.3.2021
Rosa Meriläinen
pääsihteeri